

Tale Aleqa Hammond. Kanukokas Delegeretmøde 13.-14. juni 2013.

Kære delegerede, kære alle deltagende,

Det er mig en glæde at få lov til at deltage ved det første delegeretmøde i Kanukoka efter afholdelse af valg til såvel kommunalbestyrelserne og bygdebestyrelsesom til Inatsisartut. Jeg overbringer på Naalakkersuisuts vegne et stort tillykke med valget til Jer alle!

Ved etableringen af Naalakkersuisut blev parterne enige om, at vi skal have en balanceret udvikling af vort land. Det er ikke hensigtsmæssigt, at al udvikling koncentrerer på et eller to steder.

Vi har en fælles opgave i at sikre, at alle fire kommuner kommer ind i en mere holdbar økonomisk udvikling. Vi skal samarbejde om at forberede samfundet til både de nye muligheder og udfordringer vi står over for.

Tiden er derfor inde til at styrke samarbejdsrelationerne mellem selvstyret og kommunerne generelt og udarbejdelse af en egentlig aftale derom. Forarbejdet er for alvor kommet i gang, men det haster også med at få en sådan aftale på plads og ført ud i livet. Det er der mange grunde til, hvoraf jeg skal trække enkelte frem her.

Vi skal gennemføre en erhvervsmæssig omstilling med skabelse af nye jobs, vi skal gennemføre en mere aktiv beskæftigelsespolitik for at sikre, at nye arbejdspladser altovervejende kan besættes med hjemlig arbejdskraft, og vores fælles uddannelsesindsats skal være målrettet og understøtte disse politiske mål.

Vi skal samtidig forberede os på den forestående udvikling, hvor vi heldigvis får flere ældre. Det kræver nye investeringer, tilpasninger af den offentlige sektor og ændringer i reformer på blandt andet pensionsområdet.

Ingen af disse opgaver kan alene løses af kommunerne eller af selvstyret. Det kræver et samarbejde på tværs. Det samme kan siges om en række andre velfærdsområder, ligesom det gælder ønsket om at sikre levedygtige byer og bygder.

En mere balanceret udvikling, hvor alle kan bidrage og indgå i et fællesskab indgår som en rød tråd i Naalakkersuisuts koalitionsaftale. Naalakkersuisut ønsker herunder i samarbejde med blandt andre kommunerne at udarbejde en plan for arbejdet med at udvikle de mindre byer og bygder.

En sådan plan bør bygge på det omfattende kortlægnings- og analysearbejde, der efterhånden foreligger. Vi har nu fået dokumenteret, at der mange steder er erhvervsmæssige potentialer og er en stigende lyst og evne til at tage et ansvar for egen udvikling, hvis de rette rammer er til stede. Det er en styrke, som kun vil vokse i takt med, at vi giver selvstyreloven reelt indhold.

Det betyder samtidig, at vi skal være i stand til at håndtere de udfordringer, som blandt andet er en følge af, at nogle steder har et faldende befolkningstal, herunder ikke mindst har fået færre personer i den arbejdsdygtige alder. Det påvirker naturligvis både de steder som oplever en befolkningstilvækst og de steder, hvor folketallet falder. Det påvirker vores planlægning, som skal være mere langsigtet og helhedsorienteret end hidtil.

Vi skal turde tage en diskussion, om hvad vi vil med vort samfund og hvordan man bedst laver en god arbejdsdeling internt i landet og internt i kommunerne og sikrer en bæredygtig udvikling. Dialogen herom skal naturligvis også tages med bygdebestyrelser og de kommende lokalråd - og med befolkningen i det hele taget.

En succesfuld udvikling afhænger ikke mindst af, at vi får langt flere af vores unge til at gennemføre en erhvervskompetencegivende uddannelse og løst problemerne med den alt for høje ledighed især i gruppen af 19 til 29 årige. Det stiller øgede krav til, at vi får større succes med indsatsen i folkeskolen. Vi må videreudvikle samarbejdet mellem kommunerne og selvstyret på dette område, men det kræver også et større engagement fra forældre og familier i forhold til børnenes skolegang. Det er vi også nødt til at turde sætte på dagsordenen og tale åbent om.

Et andet bærende element i koalitionsaftalen er, at vi skal sikre en ensartet borgerservice samt styrke borgernes demokratiske medindflydelse. Vi skal forenkle og modernisere administrationen i landet. Vi skal udvikle en model, der passer til det grønlandske samfund. Vi skal naturligvis hente inspiration fra forskellig side, men vi skal ikke være en kopi af andre landes måde at organisere sig på.

Naalakkersuisut ser gerne et konkret samarbejde med kommunerne og Kanukoka om evaluering af strukturreformen. Ikke for at sætte tiden i stå, men for at kunne blive mere handlingsorienterede, nu hvor vi har fået konsolideret de nye kommuner. Herunder skal vi overføre nye opgaver til kommunerne. Det skal være på de områder, hvor det giver bedst mening for borgerne og samfundet under ét, sådan som intentionerne bag strukturreformen lagde op til. Det skal ske på en måde, så opgavevaretagelsen samlet set bliver så god, effektiv og borgernær som muligt. Det må være i alles interesse.

Øget brug af den nye informations- og telekommunikationsteknologi vil i de kommende år være i stigende fokus for at kunne forbedre opgavevaretagelsen på en række områder. Brugen deraf kan bidrage til at reducere afstande og kompensere for manglende direkte adgang til fagpersonale. Bruges skal også forbedre borgerservicen via mere borgernære løsninger og bidrage til at skabe en større demokratisk involvering. Derfor ønsker Naalakkersuisut også en videreudvikling af samarbejdet med kommunerne og Kanukoka på dette vigtige område.

Vi står således over for fire vigtige år, hvor vi sammen skal træffe og realisere nogle måske afgørende beslutninger for vort land. I fællesskab skal vi kunne prioritere og skabe gode rammer til gavn for borgere og virksomheder. Vi ønsker en udvikling for alle i vort samfund indenfor rammerne af det mulige. Dette skal vi arbejde sammen om uanset om vi bor ude i en bygd eller vi bor i en by.

Der skal være plads til os alle. Der er brug for handling nu.

Naalakkersuisut vil tage sin del af ansvaret og er sikker på, at I tilsvarende vil tage Jeres del deraf.

Tak!